

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám
 hová a lap szellemi részét
 illető közlemények kü-
 dendők.

Kéziratok vissza nem
 adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
 könyvnyomdája, hová az
 előfizetési pénzek, a hirde-
 tések és ezeknek díjai, va-
 lamint a felszólamlások kü-
 dendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
 évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
 TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
 VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA,
 Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
 hivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

Inség felé.

Magyarország ama szerencsés országok közé tartozik, a melyeket a természet bőven ellátott mindennel, ami lakóit boldoggá teheti, gazdag rónáink aczélos buzát, szőlő-hegyeink kitünő bort, gyümölcsöseink a legjobb gyümölcsöt termik.

Mi az oka lehet annak, hogy sehol sem nehezebb a megélhetés mint nálunk? Miért keres a magyar új hazát Romániában és miért mennek legjobb munkásaink Amerikába kenyeret keresni?

Hegyeink dus aranybányákat rejtegetnek, van temérdek vasunk, rezünk és olyan sok a gazdasági nyers-terményünk, hogy fél Európát elláthatjuk vele. Miért nincsen tehát iparunk és miért szorulunk a külföldi behozatalra. E két kérdésre könnyen válaszol az, aki figyelemmel kíséri gazdasági helyzetünket.

Az első baj abban rejlik, hogy Magyarország azon államok közé tartozik, amelyek könnyen ugyszólván könnyelműen szaporítják adósságukat. Államháztartásunk egyensúlyát mi csakis újabb és újabb adósságsinálással tudtuk helyreállítani és most olyan temérdek kamatot kell évenként aranyban fizetnünk, hogy e fizetéssel csak úgy birkózhatunk meg, ha a kivitelt minden

áron forszirozzuk, és a kivitt dolgokért aranyat hozunk be. A gazda is, hogy sulyos adóját meg-megfizesse, még a szükséges élelmiszereink is kénytelen túladni. Kiviszik marháinkat és mi hús nélkül élünk, kiviszik búzáinkat és a szegény nép kukoriczával tengeti életét, kiviszik borunkat és mi pinczékben termelt mérget iszunk bor helyett.

A legújabb statisztikai adatok azt bizonyítják, hogy kivitelnünk emelkedőben van. Más országokban a kivitel emelkedése fejlődést, fellendülést jelent. Nálunk azonban mibe nyilvánul a kivitel emelkedése? Kiviszik a búzát és nálunk kukoricza élvezete folytán terjed a legirtózatosabb betegség a pellagra; kiviszik a húst és a magyar munkás a hús szag után Amerika felé siet; kiviszik a baromfiakat és a tojást és nálunk zabkenyéren kinlódik a nyomorult nép.

És miért nincsen iparunk? Miért nem dolgozza fel a legmunkássabb magyar kar a mi nyers terményeinket, a mi rezünket és vasunkat?

Ennek oka az, hogy iparunk nem tud kibontakozni a fejlődés első stádiumából.

Igy siet ez az ország az éhinség felé.

Menekül, aki tud és ha ez így tart még sokáig, falvaink néptelenek lesznek és

mély sóhaj és indulattal remegő ajkairól lágyan susogva kél a szó:

„Eirén tudod, hogy szeretlek, hisz érezned kell, hogy szívem királynéja vagy. A gyűrűk, melyeket elcsereáltunk ama boldog napon, elválaszthatatlanul fűzik össze a mi lelkeinket. Hisz' valahányszor felém száll gondolatod, megérzi azt az én lelkem s mintha kis kezéd lágyan érintené, elsimulnak homlokomon a gond okozta redők. És mégis, ha lelkeink ölelkeznek is, vágyó ajkam még soha sem érinté bibor ajkaid. Ünszoló szóm, szerelmes szívemnek vágyai nem képesek téged megindítani. Pedig úgy vágyódom ajkad esőjka után, miként a haldokló epedve várja az üdvösség kapujának nyílását; vágyódom utánna, mint a fészken pihenő madár párja után, mint a nyíló virág a lágy szelőlő esőjka után. Érzem, hogy ajkad egy esőjka soha nem érzelt boldogsággal töltené meg szívemet! Nyujtsd hát piros ajkad, hadd forjon össze ajkammal, szívem a sziveddel, lelkem a lelkeddel.”

„Theophilos, tied lelkem minden vágya, ábrándjaim világának te vagy tündér hőse, kiről meséket sző képzeletem, álmaimnak te vagy szerelmes angyala, kit karom forrón ölel, kinek ajkát csókolni készítek, unszol szerelmes szívem forró vágya. De a csók egyedül a férj és feleség joga.”

Majdha felvirad a nap, mennyegzőnk, üdvösségünk napja, akkor százszoros lesz a boldogság, mit egymás ajkiról szívhatunk. Addig növelje boldogságunkat az epedő vágy, mely fájdalmat okoz ugyan szívünknek, de ez a fájdalom mégis

mi idegenből leszünk kénytelenek munkásokat hozni, hogy legalább annyit termelhesünk, amiből tartozásunkat kifizethessük.

Talán nagyon is sötét ez a prespektiva, de őszinte ember a közérdekében mindig mondja el azt, amit tisztán lát.

Iskolaszéki gyűlés.

A községi iskolaszék e hó 5-én gyűlést tartott Komáromy József elnöklete alatt, melyen ft. Léway Mihály és dr. Hirn Mártonon kívül a tagok teljes számban jelen voltak.

Első tárgy a polgári iskolai gondnok választás volt, melyre midőn elnök a gyűlést felhívta, többen Temesközy Gerzsont hozták a gondnoki állásra javaslatba.

Minthogy azonban az elnök kijelentette, hogy ő már Dr. Hirn Mártont erre az állásra felszólította, a ki hajlandónak is nyilatkozott annak elfogadására, minthogy azonban itt a gyűlésen meg Temesközyt hozták ajánlatba, elrendelte a szavazást a két egyénre.

Erre Temesközy kijelentette, hogy minden önérzetes ember tiszteletbeli állást csak is egyhangúlag létre jött megállapodás és megbízás folytán fogadhat el, ő megköszömi az iránta itt megnyilatkozott bizalmat, de az állásra nem reflektál s a jelöltségtől vissza lép, — mire az elnök Dr. Hirn Márton egyhangúlag történt megválasztását kijelentette.

Következett a szolga alkalmazása, mely állás betöltése elnöki funkció lett volna, de az elnök ezt a jogát átruházta az iskolaszékre.

Öt pályázó jelentkezett, és pedig: Nikli Ferencz, Horváth Ignác, Gyarmati István, Mészáros József és Varga Joákim, ez utóbbi kérvényében kijelentette, hogy alkalmaztatása esetén még az ősszel megköszöl.

édes, mert közösen érezzük s összeforrasztja szíveinket, mint érczet az izzó tűz.

* * *

Történt pedig, hogy a pogány törökök élveken elpuhult császára nagy sereggel támadta meg Cyprus szigetét, melynek nagyon szerette borát, de még jobban vágyott a paradicsomi húrikhoz hasonló leányai után.

A rabló had először is Nicosiát, a sziget árnyas fák, zöld lombú ligetek alatt épült fővárosát támadta meg.

A falakon küzdött a városnak nemcsak minden fegyverfogható férfja, hanem még a nők is. Az asszonyok férjeiknek, a lányok jegyeseiknek segítettek, ki köveket hengerített az ostromlókra, ki nyilvesszőkkel töltötte meg a kiürült puzdrákat.

Ott küzdött a védők között Theophilos is, a vitéz görög, kinek ősei hajdan előkelő helyet foglaltak el a már pogány kézen levő Bizancz görög császárszékében.

Mig izmos karja gyorsan repíté a halált hozó kopját, mellette ifjú menyasszonya, Eirene kezében feszült meg az íj s nem egy tarfejű pogánynak nyitotta meg az elrepült nyíl a paradicsom kapuját. Holló fekete haja leomlott gömbölyű vállaira, keble gyorsan emelkedett és sülyedt a feszülő ruha alatt, ajkai felig megnyitak a belső izgalom miatt és amint a letűnő nap végső sugarai körül övezték alakját, az ó kor görögjei összetévesztették volna a vadászat izgalmaiban felhevült Dianával. Mig apró kezeivel gyorsan szedi ijába a nyilvesz-

TÁRCSA.

Eirene.

Az „Abony” eredeti tárczája.

Irta: Triumvir.

A felkelő hold ezüst sugarakkal hinti be az erdős Cyprus sziget lombjait, s a csörgedező patak gyűrűs hullámain játszódvá, csillogva törnek meg a fáradt sugarak. A lágy szellő lassan susogva simogatja a magasra nyúló nyárfák ezüst színű leveleit és lassú lusta mozgásra készíteti a vén tölgyek sötét galylyait.

Nicosia városának karcsú bádogos tornyairól csillogva verődnek vissza az ezüstös holdsugarak.

A méla csendben a liget kanyargó útjain andalogva, merengve sétál az ifjú és a jegyese. A szerelmes szívek ábrándjai elrepülnek a képzelet szárnyain, mint a fehér galamb-pár. Egy csel felé törnek s együtt térnek vissza a jelen boldogító otthonába.

Miről álmodoznának, ha nem a boldogító jövő édes óráiról, amidőn majd ajkuk összecsattan s mosolygó arcuk gödröskéinek mézét zavartalanul szívhatják, mint a virágok kelyhének nektárát a pajkos pillangók.

A leány holló-fürtös fejét odahajtja völegé-nye széles vállára és őz szeméinek delejes fénye elmerül az ifjú kék szemének tengerében.

A csendet megtöri az ifjú kebléből előtörő

A hangulat Mészáros és Varga személye körül koncentrált, Mészárosnál azonban kifogásolták, hogy mitin körvényét nem sajátkezűleg írta, valószínűleg írni, olvasni nem tud.

A szavazás mind az öt kérvényezőre elrendeltetett, melynek eredményeként Varga Joákim kapott 6, és Mészáros 5 szavazatot s így Varga 1 szavazat többséggel iskola szolgáivá felfogadtatott azzal a kikötéssel, hogy az iskola megnyitásaig, illetve a legrövidebb idő alatt megnősülni tartozik.

Nagyon élénk eszmecsere fejlődött ki a polgári iskola végleges helyének kitűzése fölött.

Elnök javaslatba hozta, hogy a takarékpénztár kertjének külső részét vegye meg az iskola alap polgári iskola helyéül, minthogy az előjáróság átíratot is intézett már az intézet igazgatóságához e tárgyban, s minthogy ezt az intézet legközelebb tartandó közgyűlése tárgysorozatába már fel is vette; azt hiszi, hogy azt az intézet át is fogja engedni jutányos áron, és azt hiszi, hogy az iskolaszék annak megvételét egyhangúlag fogja javasolni a községi képviselő testületnek.

Temesközy Gerzson ellenvetést tesz, hogy ez egyhangúlag hozott határozattal javasoltassék a közgyűlésnek, mert sehol, sem a képviselő testületben, sem az iskolaszékben az iskola végleges helyének eszméje föl nem vettetett, az meg vitatva, arra semmifele tervet, javaslat kidolgozva, egyiknek másiknak előnye hátránya megvilágítva nincsen, ő is, több iskolaszéki tagtársa is más nézetten vannak az iskola végleges helyére nézve. Ugyan ezen álláspontra helyezkedett Égedi József és többen.

Ez ellenvetésre hosszabb vita keletkezett, közbe a gyűlés felfüggesztetett és helyszíni szemle tartatott a takarékpénztár kertjében.

Midőn a gyűlés ismét megnyitott a vita tovább folyt a kertrésznek alkalmas és alkalmatlan volta fölött.

Temesközy és többen a Pintér bazár és város korcsmája helyének kombinációja mellett érveltek, később átmentek a városház terére és még azt is sokkal előnyösebbnek tartották a takarékpénztár kertjénél, — a mely óriás költséggel járó feltöltést igényel; — és a mely helyet Gulner államtitkár orsz. képviselőnk is kijelölt, t. i. a városház terét.

Végül abban állapodott meg a gyűlés, hogy mind a két hely alkalmas, de a takarékpénztár hátsó kertrésze alkalmasabb s ily irányú javaslatot intéz a közgyűlés elé, előbb azonban erre nézve Gulner államtitkár orsz. képviselőnk hozzájárulását is kikéri.

Temesközy álláspontja a jogosultság vitatásánál a helyiségre nézve az volt, hogy a képviselői közgyűlés nem hatalmazta föl arra az iskolaszéket, hogy fundust vegyen, építtessen, illetőleg ezekre javaslatokat hozzon és terjesszen elé,

szöket, nagy szemével féltve, aggódva pillan-jegyese alakjára.

S ime az Achillesi alak hirtelen meginog, erőtlennül hanyatlak le az aczél kar, megremegnek az izmos lábak és porban fekszik egy leányszív bálványképe. A nyíllövés jól talált. Egy férfi szívet szűrt át a hideg vas s ledöntötte egy leányszív szerelmének oltárát. A haldokló göcsösen szoritja kezébe a melléből kiálló nyilvesszót s ajkai utoljára rebegik el annak a nevet, aki megédesíté szerelmével szenvedéseit. Eirene ráborul a végsőt lehögő mellére s míg ajkai az első csókot lehelik az imádot férfi ajkaira, hosszan leomló holló fürtei, mint halotti gyászlepel takarják be mindkettőjük alakját. Rémülettől mereven néző szemei elmélyednek a holtak megtört fényű szemében s a fájdalomtól vonagló ajkak fülébe susogják szívének mérhetlen gyászát.

„Isten, Sors, Végzet! -vagy hivjanak bárminek ki elraboltad, add vissza az én lelkemnek jobb felét! Add vissza nekem, hisz ő csak az enyém csak az enyém lehet.

Átkozott legyen a sors, mely megirigyelte tőlem ajkad mosolyát s elrabolta az én menyországom felhőtlen kék egét; a te szemeid ragyogó sugarát.”

Kedvező szél feszíti a zsákmánnyal terhelt török hajóhad vitorláit. Arany, ezüst, drága szövetek s minden a mit hosszú időkön át termelt a szorgalmas cyprusi görögök keze, megtöltte a nagy hajók mélyeit és a foglyok keserves sóhajai elvegyülnek a győztesek osztoszkodásának zajában.

hanem keressen alkalmas ideiglenes helyet az iskola számára, és pedig a két első, fiú és leányosztály számára, azokat szerelje föl, hirdessen pályázatot a két osztály számára képesített tanári állásokra, azokat válassza meg, egy szóval szervezze ezt a két osztályt a község költségén, punktum.

Hogy hol, mikor, mit építünk, arra nézve fenntartotta magának a szabad rendelkezési jogát a képviselő testület s midőn arra eljön az idő, midőn az állam budgetjében az abonyi polgári-iskola átvételére a fedezet meg lesz, akkor majd építközhetünk, akkor majd megadja erre nézve a képviselő testület útásításait, fenntartott jogát elconfiskálni, az iskolaszék jogkörébe vonni nem lehet.

Az iskolaszéki tagsági kötelezettségeket össze kell egyeztetni a képviselő testületi tagsági kötelezettségekkel; az előbbi a képviselő testület adta az utóbbit a közönség bizalma nyújtotta, mind a kettőt érdekeink lelkiismeretes össze egyeztetésével, főleg pedig az önzetlenség szigorú szemelött tartásával kell gyakorolnunk, mert csak így haladhatunk sikeresen előre a közügyek előmozdításában.

Felolvasó estély.

Pongrácz Béla, a „Jézus“ című könyv szerzője felolvasást tartott f. hó 4-én este, a rkath. olvasó egyeslet termében.

Ismertette fenti című könyvét, mely mély bölcsészeti alapon, költeményekben örökíti meg Jézus életét. Ezen műből Kövesdy Adél szavalt el egyes részleteket. Szavalt továbbá Pongrácztól egy szép költeményt, márczius 15. czimmel.

Igen érdekes volt Pongrácznak szabad előadása Grf. Széchenyi István életéből, kevésbé ismert adatokat hozva fel a nagy hazafi hazafias irányú működéséből.

Legérdekesebb volt azonban Petőfi életéből előadott egyes adatok, melyekből közöljük az alábbiakat, megjegyezzük, hogy ezen adatokat Petőfinek, Jókain kívül még egyetlen élő barátjától, Berezky Károly nyug. académiái tisztviselőtől volt alkalma a felolvasónak megszerezni.

Petőfi 1842-ben, egy pozsonyi országgyűlés alkalmával, — melyen Berezky, mint jurátus vett részt, — Pozsonyban volt mint vándor színész, és lerongyolódva támaszkodott egy hid karfájára, nézve a víz folyását arról gondolkodva, hogy hol lesz ma az ebéd.

Berezky nem ismerte még Petőfit, egy barátja figyelmeztette a Petrovics Sándorra, a költőre, a kinek verseit már akkor Vörösmarty is közölte egy szépirolalmi lapban.

Berezkynek barátja bemutatta Petőfit, a ki

A hajóhad élén büszkén szeli a csendes hullamokat a vezér hajó s a lány szellő vígan lengeti a félholdas lobogót. Ez rejti öblös bordái között a zsákmány legbecsesebb részét, ezer cyprusi szüzet. A nagy úr ezer bülbül szavú rózsát fog tüzni háreme ékes koszorújába. Ezer virágot, kegyetlenül leszakítva a nevelő ágakról az édes anyák szerető kebléről.

Az ezer lánczra fűzött lány-koszorú legékesebb virága Eirene.

Míg a többi leány egyre ontja könnyeit, az ő szemei szárazak maradnak, de mélyükben ott ragyog a mérhetlen fájdalom és a bosszúvágy lángja.

Beáll az esti szürkület, majd feljön a telt hold s jelzi az égen, mint a büszkén lengő hadi lobogón a nagy úr, a Sultán mérhetlen hatalmát.

Imára térdel a vezérhajó legénysége s míg ajkaik hívón rebegik Allahoz a hálaímat, észrevétlenül szökik le a rab leány az öblös hajó mélyébe, odá hol egymásra halmozva fekszenek a löporral telt hordók.

Szerelem, mily véghetlen a te hatalmad. Gyávává aljasítod Antoniust s a halálmegvetés hősi erényével diszited a gyöngé, a félénk leányszívet.

A hála ima végszavát, iszonyatos dörrenés szakítja meg. A büszke hajó roncsai szerteszét szórva úszkálnak a csendesen hullámzó tengeren s ezer cyprusi lány holt-teste, mint ezer széttépett virágnak a tenger színén úszkáló szirmai hirdetik a nagy úr hatalmának véges voltát s egy gyöngé lány szívének hősiességét.

nagyon kérte a „Tekintetes urat“ (Berezkyt.) hogy segítse be őt a pozsonyi színjátszó társasághoz, mert anyagi tekintetben nagyon csehül áll.

Berezkynek azonban nem sikerült a dolog.

Néhány hét múlva Berezky egy budapesti kávéházban üldögélt, midőn nagy szellem-dúrral be ront egy köpönyeges alak, a ki erősen fixirozta Berezkyt. — Szervusz Berezky! — kiált föl Petőfi, — mert ő volt, — pedig a pozsonyi tekintetes urazás óta nem találkoztak. Attól fogva Petőfi és Berezky jó barátok lettek.

Érdekes dolgokat mondott el Pongrácz Petőfinek jellemére vonatkozólag:

Egyszer Berezkytől 10 forintot kért kölcsön Petőfi azzal, hogy másnap délután 5 órakor azt a Komlóban vissza adja.

Másnapra Berezkynek dolga volt, de nem is tulajdonított a dolognak nagy fontosságot, hát csak úgy 7 óra után ment el a Komlóba, hol minden nap meg szokott jelenni.

Petőfit mar ott találta, a ki dühösen járt fel s alá a kávéházban. A midőn meglátta Berezkyt, felé rohant s nagy mérgesen reá fömedt:

— Itt a pénzed, öt óra óta várakoztatsz, te is elteheted, még valaha kölcsön kérek tőled.

Nem is kért Berezkytől többet soha kölcsön se pénzt se mást.

Később egy más alkalommal Kubinyi Zsigmond, felvidéki tábla bírótól kért kölcsön 200 forintot. Akkor rendezte sajtó alá összegyűjtött munkáit, ebből biztosította magának anyagi gondnélküliségét, míg a munkát befejezi.

Már akkor Petőfinek hírneve megvolt alapítva s Kubinyi szerencsésének tartotta, hogy Petőfinek csekély zívességet tehetett, nem számítva arra, hogy azt vissza is kapja.

Pár hónap múlva beállított Petőfi Kubinyihez, annak lakására, egy zimankós téli estén, s lecsapott asztalára egy diszes könyvet, a minek Kubinyiek nagyon megörültek; ez volt Petőfinek Emich Gusztáv által kiadott költeményei, a könyv mellé oda tette Petőfi a kölcsön vett 200 forintot, pedig Petőfi csak 500 forintot kapott műveiért, a kiadó meg nyert milliókat rajta.

Petőfi a hogy megnősült. Pesten lakott egy kis lakásban, még cselédjük sem volt.

Ebben az időben látogatta meg őket Tompa, a ki mielőtt benyitott volna, kopogtatott, de válasza nem jött. Be nyitott tehát a lakásba, Petőfit, nejét átkarolva egy diványon találta, a mint egy könyvből olvasgattak.

Petőfi egész komolyan rá szólt Tompára, hogy: falusi ember létedre is tudnod kellene, hogy nagyvárosban nem szokás bejelentés nélkül valahová benyitni.

Persze ez tréfa volt, mert kijelentette volna be Tompát, mikor egy szál cselédjük sem volt Petőfiéknek.

A felolvasó Pongrácz végül boldogult jeles írónknak, Abonyi Lajosnak, az irodalom terére történt lépéséről mondott el egyet mást. Nevezetesen: Abonyi is, midőn irogatni kezdett, az akkori idők divatja szerint francia márkquise-ket és vicomteokat és madamekat szerepeltetett elbeszéléseinek hősei gyanánt.

Egyszer Berezkyvel találkozott Pesten, a kivel irodalmunkról beszélgetve, nézetét kérte ki kezdő munkáiról.

Berezky azt mondta neki, — Abonyinak, — hogy hagyjon föl azokkal a francia urakkal és hölgyekkel, maradjon meg az egyszerű becsületes népeletnél, a kiket úgy is nagyon szeret, írjon azoknak életéből.

Igy lett Abonyiból a magyar népelet legnépszerűbb, halhatatlan s eddig még utol nem ért írója.

Pongrácz az Abonyi Lajos által oly igen szeretett abonyi nép éltetésével fejezte be szellemes előadását.

Kár, hogy oly kevesen érdeklődtek az estély iránt.

MI UJSÁG?

— **Közgyűlés.** Abonyi község képviselő-testülete f. hó 10-én — kedden — délután 3 órakor az anyakönyvi hivatal nagytermében közgyűlést tart, melynek tárgyai lesznek: 1. Az új városháza építése tervére kitűzött pályadíj feletti döntés. 2. A polgári iskola építési telkéről való gondoskodás. 3. A laktanya udvarához Mészáros Istvántól egy telek vétele. 4. A községi rendőrség szervezése.

— **Baleset.** Apró János és társa festették a kaszárnya tetejét a múlt héten, egyszerre csak a tetőlétra eltörtött alattuk s gurultak lefele a festékes hordóval együtt a földre. És közben azonban egy kis lombos fára estek s onnét a földre, úgy aztán nagyobb bajuk nem történt, minthogy jól megütötték a földet s jól össze festekelődtek. Jó lenne ily alkalmakkor azt a rongy létrát újból csináltatni, mert az is korhadott volt s azért roppant össze.

— **A revolver.** Báró Harkányinak pusztasashalmi birtokán, Szt-István király napján Sőregi Mihály csász, a míg ő ünnepi ruhát akart váltani, Kiss István nevű 16 éves béres gyereket állította helyettesül. Ez a csász gunyhóban revolvert talált, a milyent még soha sem látott, s azért megis csodálta és megis vizsgálta alaposan. Addig nézegette míg egyszerre csak elsült és a golyó a lábába ment beszalították a szolnoki kórházba.

— **Népmozgalmi adatok.** Az állami anyakönyvi hivatal kimutatása szerint, az elmúlt augusztus havában Abony község területén 56 születési eset fordult elő, született 30 fiú és 26 leány; róm. kath. vallású 49, ev. ref. 5 izr. 2, — ezek közül törvénytelen 5. Mult év. augusztus havában 57 születési eset volt. Házasság kötött 3, és pedig mind a három az új magyarok (czigányok) között, róm. kath. völegény ugyan olyan vallású menyasszonnyal, 2 menyasszony vidékről jött ide. Házasságra lépett: Lukács Ambrúzs abonyi, Ürmös Angyal tiszapüspöki lakossal, Nagy-hajú András abonyi Farkas Anna újszászi lakossal és Zsakai Sámuel Dina Julianna abonyi lakosok. Mult év augusztus havában 2 házasság kötött. Elhalt 21 egyén; 19 rkath. 2 ev. ref. vallású; 12 finemű, 9 nőnemű. Elhalt béhurutban 7, tüdőgümőkórban 3, veleszületett gyöngeségben 2, görcsökben 1, gyermekaszályban 1, roneselő toroklobban 1, agylágyulásban 1, aggkori elgyöngülés folytán 1, agy hártya lobbán 1, béllezáródás folytán 1, hasi hagymában 1, szivbillentyű elégtelenség folytán 1. Elhalt felnöttek: Cseh Mihályné Gódor Teréz 58 éves, Tóth Lajosné Zámbori Borbála 43 éves, Gúti Sándor 41 éves, Brezovszky János 99 éves, Csenkezehei és bunyai Sivó Nepomuk János 74 éves, özv. Pinviczky Istvánné Kosik Erzsébet 61 éves, Molnár István 20 éves. Mult év augusztus havában elhalt 41 egyén, ezek között 21 béhurutban. Az idén tehát ez a gyermek pusztító betegség jóval alább hagyott, az egészségesebb idő járás folytán.

— **Rendőrségünk:** Járási főszolgabíránk, az alispán felhívása folytán egy rendeletet intézett a község előljáróságához, mely szerint rendőrségünket megfelelő módon kell szerveznünk és élükre parancsnokot állítanunk. Ezt a rendeletet a csendőr parancsnokság provokálta amaz a törvényhatóságához beadott panaszával, hogy rendőrségünk létszáma kevés, csak 8 emberből áll, a kik nagyobb részét kézbesítésekkel vannak elfoglalva és nem felelnek meg a rendészeti kívánalmaknak. Utánna néztünk a dolognak, és épen megfordítva áll, mert a mi rendőreink — dacára terhes kézbesítési funkciójuknak, eleget tesznek — a hogy tudnak — kötelességeiknek, vasárnaponként egész éjjel át az összes rendőrség ezirkál az utcazón, hétköznap minden éjjel kettő tart bejárást, ők tehát emberileg megtesznek minden lehetőt; más kérdés az, hogy ezt milyen előzetes oktatás és milyen kiképzés mellett teljesítik. Közrendészetünk, a lakosság rendszerete, leszámítva egy kis perpatvarkodást, el van ismerve úgy a kir. Járásbírósnál, mint a kecskeméti törvényszéknél. Csupán legények éjjeli duhajkodásai esnek kifogás alá, de azt az a 7—8 ember az egész város területén meg nem akadályozhatja, itt kellene aztán a csendőrségnek is közre működnie, a mit pedig nem tesz meg; valamint a vasárnap „ívó” mulatságokat kellene korlátozni, és az ily multságokat megfelelő garancia mellett engedélyezni. Mert képtelenség 150—200 az ivókból este szerte oszló fektelenkedő legényt 6—7 embernek egyszerre, egy időben úgy rendbe hozni, hogy azoknak antisemita hajlamaik korlátoztassanak, főtördelési, orditozási és veszekedési kedvök esökentessenek, mert annyi eszök nekik is van, hogy mindig tájékozódni arról, hogy a rendőrség merre ezirkál, ott aztán rend van, de más felé annál szebben nyílnak a virtuskodások sokszor véres virágai. A csendőrség többször a hatóság által, de egyes sértett, vagy kárvallottak által is híjába hívatik fel a rendőrség, vagy a maguk segélyére, arra rendesen az a válaszuk, hogy a főszolgabírói hivatal nem utasítja őket. Ily körülmények között persze nehéz a ren-

dőrség helyzete, kivált ha fejk, vezetőjük örökön. éjjel nappal urodai munkára van kárhozható. Nem rendőrség szaporításról lehet itt szó, hanem azok teendőinek helyes beosztásáról s a csendőrség lelkiismeretes közre működéséről.

— **Szállásoló hadnagy.** A napokban beállított az újszászi előljáróságához egy hadnagy, szállást csinált egy átvonuló ezred részére, irta a falakra egyre másra, hogy ide meg oda hány ember, hány ló. Midőn dolgát elvégezte, pillanatnyi pénzzavaráról panaszkodott Dobos Antal jegyzőnek, a kitől 50 koronát kért és kapott kölesön. Azután mint ki dolgát igen jól végezte, a jegyző által rendelkezésére bocsátott fogaton Rékasra ment szállást csinálni. Itt azonban már nem kapott kölesöt, mert sem a bíró sem a jegyző nem voltak otthon, csupán Szolnokra vitette át magát, a kocist azonban még a városon kívül vissza küldte. Ezt a hadnagy urat pár napra rá elfogták Budapesten és Budavárban nagy multság közben, a ki nem volt más, mint egy vasúti pálya felvigyázó, a ki ellopta a sógora uniformisát, állásától megszökött és mint kvártély csináló tiszt pumpolta sorba vagy 10 község előljáróságát.

— **Pénzbüntetések részlettörlesztése.** Az ősszel megvitatásra kerülő büntetőnovella-javaslat lesz hivatva rendezni a pénzbüntetés részletekben való törlesztésének humánus kérdését. Addig is érdekes regisztrálni, hogy egy felmerült eset alkalmából az igazságügy, miniszterium kimondotta, hogy valamely elítélt ellen megállapított pénzbüntetés részletekben való törlesztéséről egynapi szabadságvesztés büntetésének megfelelő pénzüsszegnél kevesebb nem fogadható el.

— **Életuntak.** Szolnokon az elmúlt hóban két öngyilkossági eset fordult elő. Az egyik öngyilkos jelölt Garics Pöszö János volt, a ki m. hó 18-án este 9 óra tájban mellbe lötte magát. Még élve szállították a kórházba. — Tóth Etel 18 éves leány pedig a m. hó 19-én gyufa oldatot ivott. Mindkettő életuntságból követte el tettét.

— **Jég a czeplédi szőlőkben.** Az öreghegyi szőlőket m. hó 17-én délután 4—5 óra közt a jég elverte. A kár a termés kétharmadrésze.

— **Vetőmagvak hamisítása.** Budapestről jelenti tudósítónk, hogy Budapest főváros közigazgatási bizottsága a napokban tartott ülésén Deutch Gyula budapesti mag nagykereskedő hamisítási ügyével foglalkozott. Deutch hangzatos ígéretekkel szóta a vidéki gazdaközönség nyakába a különböző gazdasági vető magvakat, melyek a legőbb esetben silányak, illetve egyes hamisítások voltak és természetesen az a gazda, aki az ő magvaiból vásárolt és azt vetette el — érzékenyen károsodott. Leginkább a lóhere magvakkal manipulált, mert ez az üzlet nagyon jövedelmező volt. A magyar lóhere mag csira képessége ugyanis több mint 90%, — ő pedig a magyar lóhere magot olyan silány amerikai maggal keverte, amelynek a csira képessége csak 6%-ot tesz ki. Az elvetett magot már nem lehet megvizsgálni és így hiába panaszkodott a gazda közönség — Deutch Gyulára nem volt rábizonyítható bünyös manipulációja. Az idén kora tavasszal azután váratlanul vizsgálatot tartottak Deutch Gyulánál, amelynek során konstatálták, hogy 32 zsák amerikai magot pár nap alatt megrendelőinek szétküldött és azonkívül az üzletében és a közraktárban nagymennyiségű ilyen magot találtak. A hamis lóhere magot elkobozták és a vizsgálatot ellene megindították. A közigazgatási bizottság Deutch Gyulát, tekintve, hogy a magyar nagykereskedelem jóhírnevének a külföld és a vidéki gazdaközönség előtt való megrontására törekedett, — hogy a vidéki gazdáknak a hamisítással érzékeny károkat okozott, és végül, hogy vetőmag hamisításáért egy ízben már büntetve is volt — tizenöt napi elzárásra, 800 koronára pénzbüntetésre és a költségek fizetésére ítélte. Ebből az esetből is láthatja a gazdaközönség, hogy mennyire óvatossá kell lennie a vetőmag vásárlásnál, mert lelketlen kereskedők érzékenyen megkarosíthatják, — és épen ezt elkerülendő feltétlenül szükségük van a gazdáknak arra, hogy teljesen megbízható nagykereskedőnél szerezzék be szükségletüket. Ez az eset kell, hogy óvatosságra intse a gazdákat.

— **A betegsegítésről szóló új törvény.** Tíz esztendeje immár, hogy a betegsegítésről szóló 1891. évi XIV. t.-cikket, néhai Baross Gábor miniszter egyik első szociális alkotását életbe léptették. A gyakorlat, a mindennapi élet azonban sok hiányára mutatott rá a

betegsegítő intézménynek. Ez indította a kereskedelmi minisztert arra, hogy a törvényt reformálja. Az illetékes körök bevonásával országos szaktanácskozást hívott egybe és ezek véleményét írásban is előterjesztette. Hatalmas anyag gyűlt így egybe, a melynek földolgozása hónapokig tartott. Az új törvényjavaslatot már az új országgyűlés legelején fogják beterjeszteni, úgy, hogy belőle már a jövő esztendő elején törvény váljék.

— **Katonák még nem vacsoráznak.** Mint halljuk a közös hadügyminiszteriumban pénteken katonai és polgári szaktekintélyekből álló vegyes bizottság értekezletet tartott a katonáknak vacsorája ügyében. Végső megállapodásra még nem jutottak. Bizony nagyon meg kell azt rágni, hogy vacsoráljanak-e a katonák, vagy nem, s míg azt eldöntik addig még sokat megéheznek szegény katonáink.

— **A megrongált bankjegyek beváltása.** A hivatalos lap napokban tette közvé az értesítést a megrongált vagy bepíszkolt tizkoronás bankjegyek beváltásáról. E szerint a véletlen folytán használhatatlanná vált bankjegyeket, a mennyiben valódiságuk iránt kétség nem forog fenn, a bankintézetek beváltani kötelesek, a mennyiben pedig ilyen kétség felmerül, előbb a bank bécsi központi hivatalának véleményét kéri ki. Ha a bankjegyből részek hiányzanak, akkor minden hiányzó 12 milliméter széles és 8 milliméter magas négyszögletű területért 10 fillért vonnak le.

Kiállítási apróságok.

„Nagy-Kőrösi Hirlapok”-ból vesszük át a következőket:

A Kecskemét-vidéki kiállítás megnyitás alkalmából nem egy jellemző mondás kelt szárnyra és azokból hámozok ki egypárt, úgy, a hogy megfigyelni érkezésem volt.

Nagy Ferencz államtitkár rokonszenves érdeklődéssel kísérték. Ez az érdeklődés néha elmés formában nyilatkozott meg. Egyik csoportnál hallottam többek közt, a mint egyik gazda magyarázta a másíknak, hogy az államtitkárnak a neve is Nagy, úrnak is nagy, meg embernek is nagy.

Az államtitkár minden kiállítóval szóba áll, mindenkítől volt valami kérdezni valója. Rigó asztalos mutatott be egy hálószoza-berendezést. Az államtitkár megjegyzi, hogy egy kicsit rövidek az ágyak.

— Kecskeméti embernek nem, — adja vissza a szót Rigó uram — de már a méltóságos úr bizony nem igen férne el benne kényelmesen.

Egy mátészalkai iparos valami új szerkezetű ekét mutatott be, hosszú lére eresztett magyarázat kíséretében. Intettünk neki: elég! Őkelme annál nagyobb hévvel magyarázta töviről-hegyire találmanyanak rendkívüli előnyeit. Végre is dr. Nagy Mihály országgyűlési képviselőnek egy szerencsés ötlete szabadította meg az államtitkárt a rettenetes szóáradattól. Elsütetett egy kiállított viharágyút. A nagy durranásnak meg volt a foganatja, a mátészalkai iparos megriadt a bolondos nagy pukkanástól, elhallgatott és az államtitkár folytathatta körútját.

Hirdetmény.

Özvegy Palásti Pálné született Halápi Terézia hagyatékához tartozó 4 (négy) fertály föld, továbbá lóherés, legelőjárandság és lakóház belsőséggel, folyó évi Szent-Mihály naptól kezdve együttesen vagy külön szabadkézből azonnal egy évre haszonbérbe adók. Jelentkezni lehet **Tálasz Árpád ügyvéd úrnál Czegléden,** a hol is a közelebbi feltételek megtudhatók.

Eladás.

Az izr. fiú iskola közelében lévő ház és 1 hold föld szabadkézből jutányos áron eladó. Bővebb felvilágosítás kapható a **„Nemzeti kávéházban.”**

Hirdetmény.

Az I. kerületben levő 102 számú ház f. hó 11-én szerdán szabadkézből elárverztetik, esetleg bérbe is kiadó. Értekezhetni lehet a tulajdonossal e hó 20-ig.

Törköly, szilvórium, rum és finom likőröket

bárki hideg úton minden készülék nélkül előállíthat.

Kezelési könyv és árlapok ingyen.

Watterich A.

Budapest 5-5

VII. Dohány utca 5 sz.

Sörmérő készülékek, cikkek a borkezeléshez, minden bor betegség elleni szerek. Első és legrégebbi üzlet e szakmában.

Fennáll 30 év óta.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a Pintér-bazár épületben levő

Czipész üzletemet

saját házamba, Jegyző-utca 9-ik szám alá (Erdélyi-féle ház) helyeztem át, és azon helyzetbe jutottam, hogy t. vevőimet olcsóbban és pontosabban szolgálhatom ki.

A n. é. közönség nagy becsü pártfogását kérve vagyok

kiváló tisztelettel

Veróczky József

czipész.

SZERDAHELYI JÁNOS

könyvnyomdája, könyv-, papir- és irodaszer kereskedése
Abonyban.

Van szerencsém a t. szülőket értesíteni, hogy az e hóban megnyíló fiú és leány polgári iskolai tankönyvek és az összes tanszerek a legolcsóbb árban kaphatók lesznek üzletemben, valamint az ev. ref. és róm. kath. elemi iskolai tankönyvek.

Tisztelettel

Szerdahelyi János.

SCHOTTOLA ERNŐ BUDAPEST

a ruggyanta- (gummi) gyártás magyarországi megalapítója.

Műszaki központi üzlet VI. Andrassy-ut 2. Fonciére palota.

Legjobb minőségben, gyári áron szállít:

összes mérleggyártmányok (külön kiadásu árjegyzék ingyen és bérmentve) a gőzcsepplőgépekhez szükséges összes anyagokat és eszközöket, csapágyfém, kenőszelenczék, olajhoz és sűrű tolvotzezsirhoz, géphajtoszijak, vízmentes mozdony és cséplőgép ponyvák kazal, repeze- és kocsitakarók, asbest- és gummianyagok, szelepek, vízmutatók, feszmérők, dobsinek, kenőanyagok, zsiradék, gabonaszákok „Elsősegély“-kötszerszekerények, mely kötszerszekerények a ministeri rendeletnek megfelelően minden ipartelepen, gyárüzemnél, malomban stb beszerzendők.

Árjegyzék és ismertetések ingyen és bérmentve.

28—

Pártoljuk a hazai kisipart!

Szerdahelyi János.

KÖNYVNYOMDÁJA, KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRODASZER KERESKEDÉSE ABONYBAN.

Elvállal bárminemű
KERESKEDELMI, ÜGYVÉDI ÉS KÖZSÉGI
nyomtatványokat,
műveket, évi zárszámadásokat,
árjegyzékeket stb.

Továbbá izléses kivitelben és jutányos árak mellett

BÁLI MEGHIVÓKAT,
tánczrendeket és tánczrendjelvényeket.
eljegyzési és esketési
MEGHIVÓKAT.
GYÁSZJELENTÉSEKET.

Vidéki megrendelések
gyorsan és pontosan
eszközöltnék.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak.

Locomobil és gőzcsepplőgép-készletek
továbbá járgány-csepplőgépek, lóhéra csepplők, tisztító-rosták, aratógépek, szénincváltók, boronák.

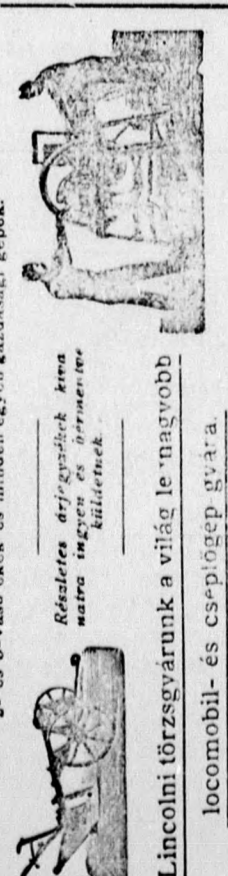
2 1/2 egész 12 lóerőig, származalozók, kotkolyozók, kaszáló- és

„Columbia-Drill“

legjobb sorvetőgépek, szeeskaavágók, repavágók, kukortéza-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egyetemes szél-ekék.

3- és 8-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzék kina
natra ingyen és bérmentve
küldetnek

Lincolni törzsgvárnk a világ le-nagvobb
locomobil- és csepplőgép gvára.